

170. OBLETNICA ZAOBLJUBE

VERNEGA LJUDSTVA NA PIVKI
OB REŠITVI PRED KOLERO V
SVETEM LETU 2025

OD RIMA DO SLAVINE

Kaj imata skupnega jubilejno leto v Katoliški Cerkvi, ki ga razglasi pepež v Rimu in zaobljubljen dan v slavinski župniji in še širše na Pivki?

Oboje je spomin dogodka. In sicer dogodka, ko se je Bog zelo intenzivno dotaknil življenja ljudi, tako intenzivno, da so ljudje to močno občutili. Jubilejno leto nas vodi nazaj k letu nič. K letu v katerem je Bog uresničil odrešenje človeka z učlovečenjem, smrtjo in vstajenjem Jezusa Kristusa. V računalniškem jeziku lahko rečemo, da se je takrat zgodil »reset« sistema celotnega sveta. Zaobljubljen dan nas vodi nazaj v leto 1855, ko so bili ljudje na Pivki odrešeni kolere. Tudi takrat se je za to kotlino zgodil »reset« življenja. Lahko so začeli znova.

V jubilejnem letu smo povabljeni na romanje. Odit na potovanje v Rim ali v kakšno drugo cerkev, ki je posebej namenjena praznovanju jubileja odrešenja (mimogrede: Slavinska cerkev je v letošnjem jubilejnem letu taka cerkev, saj je svetišče posvečeno Devici Mariji in v tej cerkvi lahko prejmemo odpustek, če izpolnimo pogoje zanj.) je kakor spomin romanja, ki ga je začel Božji Sin Jezus Kristus, ko je romal po Sveti deželi. Kakor živo svetišče se je premikal med ljudmi. Danes je obrnjeno, gremo v svetišče mi. Romanje k Mariji Slavinski na zaobljubljen dan nas spominja mini romanj, ki so jih pred dobrimi 170 leti naši predniki delali vsak dan in vsako nedeljo, ko so fizično ali samo z mislijo šli v cerkev in molili ter prosili za rešitev iz stiske. Kakor bi Gospoda nebes in zemlje hoteli v njegovem domu pocukati za rokav in pri Devici Mariji dobiti zavetje in tolažbo.

Odpustek je še nekaj, kar povezuje 5. avgust v Slavini na Pivki ter to leto v Rimu in po svetu. Zaobljubljen dan nas spominja »velikega odpustka«, ko je Bog naše prednike rešil pritiska, strahu in nemoči, ki jih je v njihova življenja prinesla kuga. Dovolj je bilo! Jubilejno leto nam omogoča rešiti se pritiska, strahu in nemoči, ki jih v naša življenja prinaša greh. Možnost imamo, da se popolnoma razkujimo zla.

Naš zaobljubljen dan in jubilejno leto, oboje je znamenje naklonjenosti Boga do človeka! Oboje je znamenje, da Bog hoče rešiti človeka! Oboje govori, da smrt, bolezen in greh nimajo zadnje besede v obstoju človeka.

Tako je bilo v preteklosti. Tako je sedaj, letos. Kako pa bo v prihodnosti? Kako bo čez 25 let? Bo takrat še jubilejno leto? Bo takrat še zaobljubljen dan? Oboje bo!

Papež v Rimu bo zagotovo tudi leta 2050 razglasil jubilejno leto. Župnik v Slavini bo zagotovo oznanil zaobljubljen dan? Pa mi ...? No, mi ... tisti, ki bodo takrat živeli, bodo »reagirali« na razglasitev jubilejnega leta in na oznanilo zaobljubljenega dne?

O, ja, bodo ČE ...

Če bodo sedaj rojeni.

Če bodo vzgajani tisti, ki so že rojeni!

Če bodo vedeli za učlovečenje Jezusa Kristusa in bodo povabljeni k veri vanj.

Če bodo vedeli za kolero leta 1855 in njen konec.

Če bodo razumeli, da se svet ni začel z njimi, ampak so ljudje tukaj živeli že pred 195 in pred 2050 leti.

Če bodo pripravljeni skrbeti za tisto, kar so zasadili njihovi predniki.

Kdo lahko vpliva nato, da se ti če-ji izpolnijo? Tisti, ki veruje v Boga in svojo vero pokaže!
Tisti, ki ceni Boga Očeta in Sina in Svetega Duha!

In kako naj delujemo, da zgornji če-ji odpadejo?

Pred Bogom slaviti in živeti zaobljubo prednikov in jubilej odrešenja.

Povedati otrokom in mladim za jubilej in zaobljubo v njim razumljivih besedah in logiki.

Privesti jih v cerkev in jim dati mesto in možnost sodelovanja ter izraza na njihov način.

Privesti otroke in mlade pod jablano na katerem od naših vrtov.

Ja, prav ste prebrali. Zdi se mi, da se spoštovanja zaobljubljenega dne, jubilejnega leta in druge tradicije lahko učimo v sadovnjaku, pod jablano.

Tako nekako v mislih slišim dialog očeta s sinom tam pod jablano ...

Oče: »Kaj misliš, ja to drevo tukaj od vedno?«

Sin: »Ne, ata, nekdo ga je moral zasaditi?«

Oče: »Kaj misliš, kdo ga je posadil?«

Sin: »Verjetno ti, ker mi ga s takim ponosom kažeš.«

Oče: »Ne, nisem ga sadil jaz; raslo je tukaj že pred menoj.«

Sin: »Potem pa verjetno stari ata.«

Oče: »Ne, tudi stari ata mi je povedal, da je to drevo raslo tukaj že, ko je bil on še majhen.«

Sin: »Ja potem pa nekdo, ki je živel še prej. Recimo pranono ali pa kakšen od starih sosedov.«

Oče: »Po pravici ti povem, da niti jaz točno ne vem, kdo je zasadil to drevo. Vem pa, da je živel tukaj. In vem, da jaz lahko sedaj utrgam eno jabolko, ker je nekdo pred morda 100 leti zasadil tukaj to drevo.«

Sin: »Ma ja, samo jabolka lahko kupiš tudi v trgovini.«

Oče: »Seveda, a tudi tista zrastejo ne enem drevesu. Poleg tega pa so ta jabolka povsem BIO, nič špricana. Zato so zelo odporna in na poseben način slastna. Rad bi ti povedal, da hočem jaz to jablano negovati še naprej. Ne bom pustil, da bi umrla. Hočem jo obrezovati, pognojiti, skrbeti zanjo in tega bi rad naučil tudi tebe. Super bi mi bilo, če bi za mano to delal tudi ti.«

Sin: »Ata, meni se zdi, da imaš še nekaj za bregom. Nisi me sem pripeljal zaradi jabolk.«

Oče: »Imaš prav. Ob tej jablani bi ti rad povedal kako so naši prapranonoti in none nekaj obljubili, kar jaz spoštujem ...«

Mi danes imamo nalogo živeti in izročilo dati naprej. Naloga naših potomcev bo živeti jubilejna leta in zaobljubljene dneve. Pa ne gre za BIO jabolka. Gre za večno življenje. Gre za stik z Bogom.

Slavko Rebec,
generalni vikar koprške škofije

***Odlomek iz pridige g. Janeza Podboja ob blagoslovitvi poslikave
prezbiterija župnijske cerkve v Slavini na Veliki Šmaren leta 1888:***

»Ta krasna slika nam predstavlja začetek zaobljubljenega praznika Slavinske fare, za strahovite kolere l. 1855. – Komu izmed vas ni še danes v tužnem spominu ono leto splošnega strahu in groze? Koliko otrok je takrat bridko plakalo po očetu, katerega je neusmiljena bolezen ugrabila, ali po materi, ki je bila v par dneh zdrava in mrtva? Koliko družin je pretakalo solze po enem ali drugem, ki so ga zgubili? Na pokopališčih je skoraj prostora zmanjkovalo, toliko novih jam je bilo treba izkopati dan za dnevom. V mrtvašnico v Št. Petru so včasih na en dan po 10 – 12 mrličev pripeljali. Umrlo je vse vkup za kolero 347 oseb, velikansko število, če se pomisli, da je kolera le kaka dva meseca gospodarila in samo po enih vaseh in hišah prav s pridom pometala. Oplašeno ljudstvo ni vedelo kaj početi, kako si pomagati. Pomočki zdravnikov niso imeli nobenega uspeha. Slednjič se obrnejo faranje Slavinski v svoji stiski tje, od koder je vselej došla pomoč v pravem času, obrnejo se na svojo mogočno patrono Marijo ter zaobljubijo vsako leto praznovati dan 5. avgusta, t.j. spomin Marije Snežnice, če jih Marija usliši in s svojo priprošnjo ustavi grozno morilko kolero. Ravno ta prizor nam je naslikan na prvi podobi. V oblakih je Marija, obdana od angeljev. Spodej v desnem kotu je videti mrtvaški sprevod. Pokopat neso mrliča, ki je nedavno poprej umrl za kolero. Spredej pa je družba pobožnih Slavincev, k Mariji zdihujočih. Dva držita med sabo bolno osebo, katero je ravnokar napadla srdita bolezen, mrtvaški pot že obliva blede obličje njeno, onadva jo osrčujeta, naj k Mariji nebeški materi povzdigne umirajoče oko in prosi ljubega zdravja. Možak na levi strani slike, po stari šegi oblečen, pa drži v rokah in kaže kvišku obljubno pismo, v katerem se fara zavezuje dan 5. avgusta praznično obhajati.

Kristjanje dragi! Krasna ta podoba zasluži, da jo večkrat ogledujemo in globoko v srce vtisnemo. Opominja nas k hvaležnosti do Marije, ki je tisto žalostno leto izprosila pri Bogu, da je neusmiljena bolezen kmalu nehala; izpodbuja nas pa tudi, da v prihodnje v enakih slučajih iščimo pomoč pri Mariji, nebeški zdravnici. Prosimo jo, naj nam ohrani ljubo zdavje, ki je največja zemeljska dobrota! Varujmo si ga tudi sami kar je mogoče! Ako nas pa vendar le obišče bolezen, pokličimo na pomočkušenega zdravnika, potem pa mogočno našo patrono Marijo, kateri Bog nobene prošnje ne odreče.

Zatorej faranje Slavinski, kedarkoli bote svoje oči upirali v prvo sliko na evangelijski strani velicega altarja, spomnite se strahovitega leta 1855, svoje tedanje obljube in čudovite pomoči Marijine! – Držite natančno takrat storjeno obljubo in praznujte vsako leto dan 5. avgusta z opuščanjem težkega dela in s pobožno udeležbo Božje službe! – K svoji mogočni patroni dajte priteči ob dnevih stiske in nadloge, zlasti pa kedar vas bolezen obišče in blede smrt potrkata na vrata! Skrbna varhinja, Marija vas ne bo zapustila, ampak znova pokazala svoje milo, materno srce in naklonila vam pomoč v potrebi.«

Leta 1905 je slavinski župnik Matija Prijatelj sredi vasi dal sezidati kapelico posvečeno presvetemu Srcu Jezusovemu, ki je bila blagoslovljena prav pred 120 leti, 5. avgusta 1905. Kapelico je blagoslovil takratni ljubljanski knezoškof Anton Bonaventura Jeglič, ki je v svojem dnevniku takole opisal takratno slovesnost:

»V soboto, 5. avgusta, sem bil v Slavini. Obhajali smo petdesetletnico obljube, da se na praznik Marije Snežnice nič ne dela, pač pa, da je dopoldne in popoldne božja služba v župni cerkvi in v vseh ekspoziturah. Takrat (1855) je kolera razsajala in je v dveh mesecih samo v tej župniji umrlo 349 oseb. Posebno slovesna je v Slavini sami druga služba božja. Letos je pa bolni g. župnik Matija Prijatelj sezidal lepo kapelico in napravil lep, visok kip presvetega Srca Jezusovega, ki naj se današnji dan blagoslovi in v kapelo prenese. Povabil je mene, naj pridem in naj mu še to prošnjo uslišim, preden umrje. Šel sem, pridigal sem, maševal in kip blagoslovil. Duhovnov nas je bilo nad dvajset; ljudstva se je kar trlo. Prekrasna je bila procesija iz cerkve h kapelici, kjer sem še nekoliko besedi spregovoril, prišlo je pet ali šest Marijinih družb z zastavami. G. župnik je bil silno vesel in je rekel : » Nunc dimitte Domine servum Tuum in pace« (Zdaj odpuščaš, Gospod, svojega služabnika v miru)! Že blizu tri leta ima vodenico, okoli 250 litrov vode so mu že vzeli. Bili so vsi duhovni iz okolice: radi se imajo in radi se shajajo; zato pa tudi sami lepo živijo in po župnijah versko-cerkveno življenje lepo napreduje.«

BOGOSLUŽJA IN PRAZNOVANJA OB SVETEM LETU 2025 IN 170 LETNICI ZAOBLJUBE

Praznovanje obletnice zaobljube naših prednikov v svetem letu je lepa priložnost za pridobitev popolnega odpustka in drugih duhovnih milosti, ki jih v tem milostnem času vernikom podeljuje sveta Cerkev.

Verniki tako lahko pridobijo odpustek z obiskom župnijske cerkve Marijinega Vnebovzetja v Slavini, če so tam pobožno pri sveti maši ali kateri drugi pobožnosti in če izpolnjujejo osnovne pogoje za pridobitev odpustka, ki so:

- resnična skesanost (brez navezanosti na greh), ki jo vodi duh ljubezni,
- očiščenje v zakramentu pokore in sprave,
- okrepitev s svetim obhajilom,
- molitev po papeževih namenih.

PRIPRAVA NA PRAZNOVANJE

Petek 1. avgusta

dopoldne: spoved in obhajilo bolnikov in ostarelih na domu

18.30 priložnost za spoved

19.30 začetek jubilejnih slovesnosti s sprevodom izpred kapelice sredi vasi v župnijsko cerkev; sledi maša z govorom

Sobota 2. avgusta

17.00 priložnost za spoved

18.00 maša z govorom

19.00 Kulturni dom Slavina; predstavitev knjige: "Od kod si prišla?" (Leon Kernel)

Nedelja 3. avgusta

Štivan 08.30 maša z govorom

Slavina 10.00 maša z govorom

Orehek 11.30 maša z govorom

19.00 orgelski koncert (Jurij Kernel)

Ponedeljek 4. avgusta

18.30 priložnost za spoved

19.30 maša z govorom

ZAOBLJUBLJEN DAN – torek 5. avgusta

07.30 maša z govorom (domači župnik)

10.00 maša z govorom (somaševanje dekanijskih duhovnikov)

15.00 izpostavitev Najsvetejšega, litanije Srca Jezusovega

15.30 tiho češčenje Najsvetejšega zakramenta

17.00 molitvena ura pred Najsvetejšim

18.00 SLOVESNA ŠKOFOVA MAŠA (somaševanje vodi upokojeni škof dr. Jurij Bizjak); po maši pete litanije Matere Božje ter blagoslov z Najsvetejšim

Pred in med vsako mašo bo priložnost za spoved.

Po končani večerni slovesnosti bo pred cerkvijo družabno srečanje.

VELIKI ŠMAREN – Praznik župnijske zavetnice Marije Vnebovzete

10.00 slovesna praznična maša

15.00 popoldanska evharistična pobožnost

20.00 tradicionalni Koncert pod lipo (organizira Kulturno društvo Slavina)

